

**UCHWAŁA NR XXXI/254/2020
RADY MIEJSKIEJ W GOŁDAPU**

z dnia 29 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gołdap na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) i art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852, z późn. zm.), Rada Miejska w Gołdapi uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gołdap na rok 2021.
2. Program, o którym mowa w § 1, stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gołdapi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje w 2021 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Gołdapi

Wojciech Hołdyński

**Uzasadnienie do Uchwały Nr XXXI/254/2020 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 29 grudnia 2020 r.
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gołdap na rok 2021**

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art.18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852, z późn. zm.), stąd przedmiotowa regulacja nie powoduje obciążeń finansowych dla Gminy Gołdap.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXI/254/2020
RADY MIEJSKIEJ W GOŁDAPI
z dnia 29 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY GOŁDAP NA ROK 2021**

Gołdap, listopad 2020 r.

I. WPROWADZENIE

Realizację zadań z zakresu zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852, z późn. zm.).

Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii dotyczą w szczególności:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywania problemów narkomanii,

5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powoduje szkody zdrowotne i społeczne, jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Koniecznym staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia popytu i podaży tych środków, oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie istotnym jest, by działania te podejmowane były już na poziomie lokalnym.

Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu problemów stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej jednostki oraz osób uwikłanych w uzależnienia.

Zadania w zakresie redukcji szkód dotyczą wszystkich grup społecznych i stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmuje edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Proces edukacji zdrowotnej i społecznej wśród dorosłych mieszkańców Gminy Gołdap łączy się ze wsparciem terapeutycznym, oraz pomocą dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy.

W celu realizacji w/w zadań opracowany został „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gołdap na rok 2021”, zwany dalej Programem, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz innych używek.

Głównymi założeniami Programu są:

- 1) ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu i używania narkotyków,
- 2) rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 3) wzrost społecznej świadomości dotyczącej tematyki uzależnień,
- 4) doskonalenie współpracy pomiędzy osobami i instytucjami.

Program uwzględnia działania związane z profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które będą skierowane do wszystkich mieszkańców naszej gminy. Zawiera działania profilaktyczno - informacyjne mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia i zmianę postaw przy użyciu m.in. sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych, odpowiadających na środowiskowe zapotrzebowanie.

Zakłada realizację działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Uwzględnia system działań pomocowych skierowanych do osób uzależnionych, osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy lub korzystających z innych używek, jak również do ich rodzin.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek uchwalenia niniejszego Programu wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852, z późn. zm.).

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.),
2. z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852, z późn. zm.),
3. z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218, z późn. zm.),
4. z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2365, z późn. zm.),
5. z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 295, z późn. zm.),

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 z dnia 4 sierpnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492)
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 z dnia 29 kwietnia 2014 r.

Programy regionalne:

1. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2016-2020 z dnia 17 września 2015 r.
2. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2013-2017 jest programem operacyjnym Strategii Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020.
3. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020.
4. Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Gołdap na lata 2016-2023, przyjęta uchwałą Nr XVII/128/2015 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 30 grudnia 2015 r.
5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, przyjęty Uchwałą Nr XVII/127/2015 z dnia 30 grudnia 2015 r.

III. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA GMINY GOŁDAP

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gołdap na rok 2021, w październiku 2020 roku została przeprowadzona Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych przez Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji INVESIS Polska.

Celem badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Gołdap. Działania badawcze miały na celu:

- zidentyfikowanie problemów dotyczących między innymi uzależnień w różnych grupach wiekowych;
- uchwycenie czynników prowokujących do powstawania sytuacji problemowych;
- określenie skali oraz zakresu tych problemów;
- rozpoznanie i zdiagnozowanie skutków występujących problemów;
- propozycję rozwiązań / zmniejszenia negatywnych konsekwencji.

W badaniu wśród osób dorosłych uwzględnione zostały takie obszary jak:

1. problem alkoholowy - częstotliwość spożywania alkoholu, znajomość osób nadużywających napoje alkoholowe, rozpowszechnienie alkoholizmu w środowisku lokalnym;
2. problem nikotynowy - częstotliwość palenia, konsekwencje zdrowotne palenia papierosów;
3. problem narkotykowy - dostępność, znajomość osób zażywających narkotyki;
4. problem przemocy - występowanie przemocy domowej, znajomość rodzin dotkniętych problemem przemocy, postawy wobec stosowania kar cielesnych;
5. problem uzależnień behawioralnych - uzależnienie od gier hazardowych.

W badaniu wśród uczniów uwzględnione zostały takie obszary jak:

1. problem alkoholowy - częstotliwość spożywania, dostępność, znajomość osób pijących, znajomość instytucji pomocowych, znajomość konsekwencji zdrowotnych;
2. problem nikotynowy - częstotliwość palenia, dostępność, znajomość osób palących, znajomość konsekwencji zdrowotnych;

3. problem narkotykowy - częstotliwość zażywania, dostępność, znajomość osób zażywających narkotyki, znajomość konsekwencji zdrowotnych i prawnych z tytułu ich posiadania;
4. problem zażywania dopalaczy - częstotliwość zażywania, dostępność, znajomość osób zażywających dopalacze, znajomość konsekwencji zdrowotnych;
5. problem przemocy- perspektywa osoby doświadczającej przemocy oraz świadka przemocy, uczestnictwo w czynnym akcie przemocy, występowanie przemocy rówieśniczej i domowej;
6. problem uzależnień behawioralnych - uzależnienie od komputera czy Internetu.

W badaniu wśród pracowników punktów sprzedaży zostały poruszone takie kwestie, jak:

1. problem dostępu do substancji legalnych, w tym częstotliwość prób zakupu alkoholu przez osoby nietrzeźwe i niepełnoletnie; prób zakupu papierosów, piwa bezalkoholowego o zawartości nieprzekraczającej 0,5% alkoholu i napojów energetyzujących przez nieletnich;
2. postawy osób będących w stanie silnego upojenia alkoholem;
3. częstotliwość przypadków sprzedaży papierosów, alkoholu i napojów energetyzujących nieletnim;
4. przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

1. PRZEBIEG BADANIA ORAZ METODOLOGIA.

Raport opiera się na wynikach badania ilościowego. Do przeprowadzenia badań wśród dorosłych mieszkańców, sprzedawców i uczniów wykorzystano ankiety w formie aplikacji internetowej.

Dla określenia postaw mieszkańców wobec potencjalnych problemów społecznych badania ankietowe przeprowadzono w trzech grupach respondentów zróżnicowanych pod względem zmiennych takich jak płeć, wiek, wykształcenie:

I grupa

Dorośli mieszkańcy gminy

- badania przeprowadzone na reprezentatywnej grupie 112 osób, w tym 78 kobiet i 34 mężczyzn, zróżnicowanych pod względem wieku i wykształcenia.

Najliczniej reprezentowanym przedziałem wiekowym wśród badanych był przedział 31-60 lat, stanowiący 82,14% ogólnej próby badawczej. Kolejno 12,5% ankietowanych stanowiły osoby w wieku od 20 do 30 lat, a 4,46% to osoby powyżej 60 roku życia. Wśród ankietowanych będących w wieku produkcyjnym, 85,71% stanowiły osoby aktywne zawodowo, a 8,04% pozostawało bez zatrudnienia. 3,57% to emeryci lub renciści a pozostałe 2,68% posiadało status studenta.

II grupa

Uczniowie szkół

- 129 uczniów klasy V i VI oraz 168 uczniów klasy VII i VIII szkół podstawowych; w tym 155 dziewcząt oraz 142 chłopców,
- 30 uczniów szkół ponadpodstawowych; w tym 20 dziewcząt oraz 10 chłopców.

III grupa

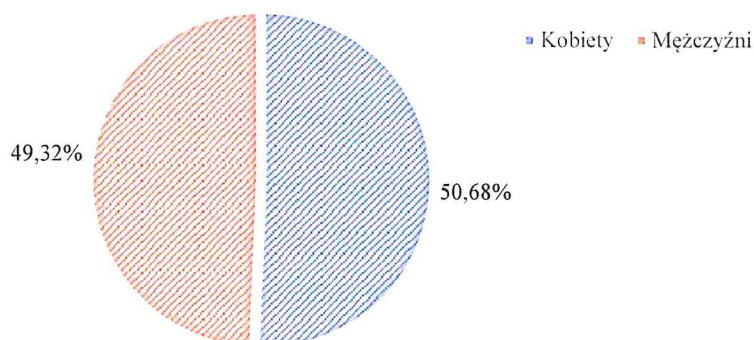
Sprzedawcy napojów alkoholowych

- badania przeprowadzone w 30 punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY GOŁDAP

Położenie, dane administracyjne, dane demograficzne

Gmina Gołdap to gmina miejsko-wiejska położona w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego przy granicy z obwodem kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej, w powiecie gołdapskim. Siedziba gminy to Gołdap. Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2019 r. gmina Gołdap liczy 20 132 mieszkańców; z czego 50,68% stanowią kobiety (10 203), a 49,32% mężczyźni (9 929).

Wykres 1. Podział na płeć mieszkańców- statystyki na rok 2019

Przyrost naturalny:

Gminę Gołdap cechuje ujemny przyrost naturalny, który na koniec 2019 roku wyniósł -9. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,45 na 1000 mieszkańców. Uściślając, w 2019 roku w gminie odnotowano 201 urodzeń dzieci, w tym 104 dziewczynki i 97 chłopców. W tym samym czasie doszło do 210 zgonów, co odpowiada 10,40 zgonom na 1000 mieszkańców.

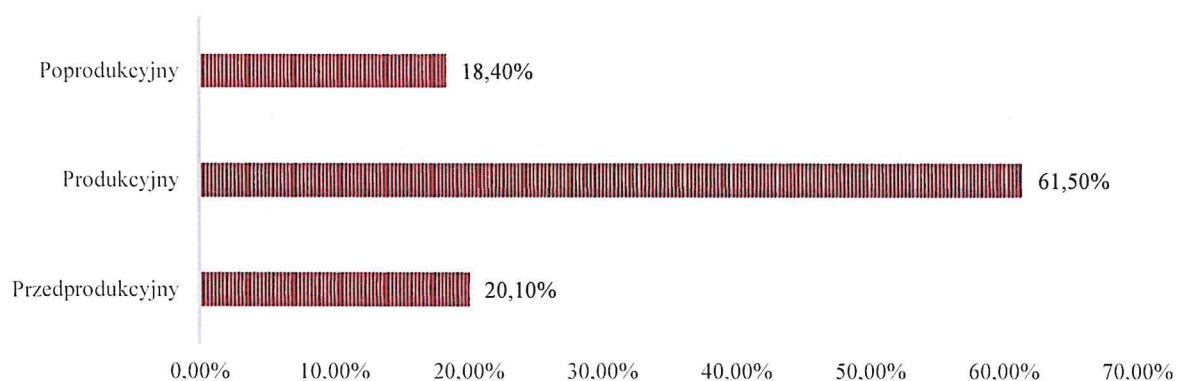
Migracje ludności:

W 2019 roku w gminie zarejestrowano 267 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 339 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi -72.

W tym samym roku w gminie odnotowano 2 zameldowania z zagranicy oraz zarejestrowano 2 wymeldowania za granicę, w związku z czym saldo migracji zagranicznych wynosi 0.

Rynek pracy:

61,50% mieszkańców gminy Gołdap jest w wieku produkcyjnym, 20,10% w wieku przedprodukcyjnym, a pozostałe 18,40% w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 2. Produkcyjne grupy wieku

Ogółem w gminie zarejestrowano 541 osób bezrobotnych; w tym 337 kobiet i 204 mężczyzn. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 4,40%; w tym 5,90% wśród kobiet i 3,10% wśród mężczyzn.¹

3. PROBLEMY W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ.

Zgodnie z ustawą podstawowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym. Ustawa w art. 15 określa następujący zakres przedmiotowy pomocy społecznej:

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń
- praca socjalna
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej
- realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zaprezentowane poniżej dane pochodzą ze statystyk prowadzonych przez gminę Gołdap

1. Korzystający ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej:

- rok 2017 (liczba rodzin ogółem - 681)
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień – brak danych
- rok 2018 (liczba rodzin ogółem - 665)
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień – brak danych
- rok 2019 (liczba rodzin ogółem -632)
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień – 13

2. Rodzaje pomocy udzielanej przez OPS:

Rodzaje pomocy udzielanej przez OPS	2017 rok	2018 rok	2019 rok
świadczenia rzeczowe dla osób- Bank Żywności	725	725	713
świadczenia pieniężne dla osób	359	321	343

¹ <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/kategoria/4137#>

świadczenia porady dla osób	614	447	1549
-----------------------------	-----	-----	------

Tabela 1. Rodzaje pomocy udzielanej przez OPS

3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej:

Powody przyznawania pomocy społecznej	2017 rok	2018 rok	2019 rok
niepełnosprawności	172	183	189
bezrobocia	416	361	296
osoby dotknięte klęską żywiołową	brak	brak	brak
ubóstwa	535	495	380
bezradności opiek. wych.	30	30	38
długotrwałej choroby	131	144	166
przemocy w rodzinie	3	1	4
inne	130	124	139

Tabela 2. Powody przyznawania pomocy społecznej

3. Struktura odbiorców pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową:

Struktura odbiorców pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową	2017 rok	2018 rok	2019 rok
pracuje	131	159	135
pracuje dorywczo	17	15	15
nie pracuje	416	361	296
na rencie	58	58	63
na emeryturze	58	56	58
na zasiłku dla bezrobotnych	22	15	18
bezrobotny, bez prawa do zasiłku	394	346	278
inne	318	274	263

Tabela 3. Struktura odbiorców pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową.

4. W związku z procedurą „Niebieskie Karty”:

- **Rok 2017** wszczęcie procedur - 100
- **Rok 2018** wszczęcie procedur – 112
- **Rok 2019** wszczęcie procedur – 129

2) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół interdyscyplinarny to grupa osób reprezentująca instytucje i organizacje, których celem jest podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele sądu.

Zespół interdyscyplinarny integruje i koordynuje działania instytucji oraz specjalistów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz sformułowanie działań pomocowych.
- Podejmowanie działań pomocowych oraz interwencyjnych w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie.
- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.
- Upowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;

Zaprezentowane poniżej dane pochodzą ze statystyk prowadzonych przez gminę Gołdap

1.Procedura „Niebieskie Karty”:

W związku z procedurą „Niebieskie Karty”	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Wpłynęło ogółem formularzy NK,	100	102	129
w tym:			
z Ośrodka Pomocy Społecznej	24	33	19
z Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	0	0
z Placówek Służby Zdrowia	0	0	0
z Policji	73	75	106
z placówek oświatowych	2	4	4
z innego Ośrodka Pomocy Społecznej	0	0	0

Tabela 4. Procedura "Niebieskie Karty"

2.Osoby doświadczające i stosujące przemoc w rodzinie w związku z procedurą NK:

Liczba zdarzeń związanych z przemocą w rodzinie:	2017 rok	2018 rok	2019 rok

Liczba ofiar przemocy w rodzinie (ogółem), w tym:	148	112	136
Kobiety	109	85	97
Mężczyźni	11	5	20
Dzieci ogółem	28	22	19
Liczba sprawców przemocy domowej (ogółem), w tym:	109	88	131
Kobiety	2	3	13
Mężczyźni	107	85	118
Nieletni	0	0	0
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	85	brak danych	115
Kobiety	8	brak danych	12
Mężczyźni	77	brak danych	103
Nieletni	0	0	0

Tabela 5. Osoby doświadczające i stosujące przemoc w związku z procedurą NK

3. Liczba NK skierowanych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w związku z przemocą w rodzinie, w której występuje problem alkoholu.

- 2017 - 37
- 2018 - 26
- 2019 – 12

4. PROBLEM ALKOHOLOWIZMU W ŚWIADOMOŚCI DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW Z GMINY GOŁDAP

A. ZJAWISKO ALKOHOLOWIZMU W ŚRODOWISKU LOKALNYM:

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych była średnia uzyskana w wyniku odpowiedzi respondentów, gdzie waga punktowa wynosiła odpowiednio od 5 przy problemie uważanym za „bardzo istotny” do 1 przy „nieistotnym”.

Problem bezrobocia został oceniony najwyżej w hierarchii problemów, uzyskując wagę punktową 3,92. Kolejne po nim były problemy tj. problem nadużywania napojów alkoholowych oraz problem ubóstwa.

- 65,18% mieszkańców jest zdania, że problem alkoholizmu jest powszechny na terenie gminy.
- 77,68% badanych mieszkańców jest zdania, że osoby spożywające alkohol na terenie gminy stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa społeczności lokalnej.
- 83,04% ankietowanych mieszkańców twierdzi, że zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkohol.
- W porównaniu do ubiegłych lat większość badanych mieszkańców jest zdania, że spożywanie alkoholu w miejscach publicznych jest częstsze.
- Widok osób pijących lub awanturujących się pod wpływem alkoholu jest niezmienny.
- 47,32% ankietowanych mieszkańców stwierdziło, że spożycie alkoholu wśród osób dorosłych od lat pozostaje na podobnym poziomie.
- 58,93% respondentów było zdania, że spożycie alkoholu przez osoby nieletnie w ciągu ostatnich lat wzrosło.
- 65,18% badanych mieszkańców nie potrafi wskazać żadnej instytucji na terenie gminy, świadczącej pomoc dla osób uzależnionych.
- Sześciu sprzedawców potwierdziło, że zna przypadki sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
- 40,00% ankietowanych sprzedawców stwierdziło, że rzadko spotyka się z próbami zakupu alkoholu przez osoby poniżej 18 roku życia.

B. POSTAWY WOBEC ALKOHOLU:

- 25,00% respondentów deklaruje abstynencję.
- 46,43% badanych mieszkańców pije alkohol tylko okazjonalnie.
- 95,54% ankietowanych ma świadomość tego, że alkohol zawarty w piwie lub winie jest tak samo szkodliwy, jak ten zawarty w wódce i tak samo może uzależniać
- 63,39% mieszkańców twierdzi, iż regularne spożycie alkoholu raz w tygodniu czy raz w miesiącu może być równie uzależniające jak picie codzienne.
- 86,67% ankietowanych sprzedawców uznało sprzedaż alkoholu dorosłej osobie nietrzeźwej za niestosowną.
- 93,33% sprzedawców wie na czym polega zakaz reklamowania napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży,

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wyniki badania wskazują, że w opinii badanych mieszkańców najbardziej zauważalnym problemem w ich środowisku lokalnym jest bezrobocie, kolejno nadużywanie napojów alkoholowych oraz ubóstwo. Zasadne jest dalsze podejmowanie działań w celu eliminowania potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy takich jak m.in.:

- Tworzenie programów pomocowych dla osób zagrożonych marginalizacją; w tym osób uzależnionych i współuzależnionych.
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach lokalnych udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, na przykład poprzez plakaty i ulotki informacyjne.
- Podejmowanie działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki alkoholowej- organizacja warsztatów profilaktycznych dla uczniów szkół.
- Promowanie wydarzeń kulturalnych i społecznych o charakterze bezalkoholowym; wzbogacenie oferty aktywnych form spędzania czasu wolnego.
- Ułatwienie dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych, dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy, promujących zdrowy tryb życia.
- Kontrole punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania i zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.
- Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych z asertywnych technik odmowy sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym.
- Zwiększenie poziomu egzekwowania prawa w zakresie spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

5. PROBLEM NARKOMANII W ŚWIADOMOŚCI DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW Z TERENU GMINY GOŁDAP

A. ZJAWISKO NARKOMANII W ŚRODOWISKU LOKALNYM:

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych była średnia uzyskana w wyniku odpowiedzi respondentów, gdzie waga punktowa wynosiła odpowiednio od 5 przy problemie uważanym za „bardzo istotny” do 1 przy „nieistotnym”.
- Problemy narkomanii oraz używania nowych substancji psychoaktywnych uzyskały w ocenie mieszkańców wagę punktową odpowiednio 3,03 i 3,41.
- 55,36% badanych uważa, iż problem narkomanii jest zauważalny na terenie gminy, natomiast są to nieliczne przypadki.
- Według 46,43% problem narkomanii jest niezmienny na przestrzeni ostatnich 10 lat.

- Zdecydowana większość badanych mieszkańców tj. 87,50% nie posiada wiedzy na temat tego, gdzie można nabyć narkotyki.
- 7,14% badanych mieszkańców zażywało substancje psychoaktywne.
- 29,46% ankietowanych mieszkańców zna osoby, które według nich zażywają narkotyki.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Badania zrealizowane wśród mieszkańców pozwoliły stwierdzić, iż problem narkomanii w niewielkim stopniu dotyczy gminy Gołdap. Aby uniknąć rozpowszechnienia się problemu, zasadne jest dalsze podejmowanie działań takich jak :

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
- Realizowanie lokalnych kampanii społecznych na temat działania substancji psychoaktywnych.
- Przeprowadzenie spotkań z rodzicami w celu zwiększenia wiedzy w zakresie substancji psychoaktywnych
- Rozpowszechnianie rzetelnych informacji na temat substancji odurzających i ich szkodliwości poprzez lokalną prasę, tablice informacyjne, media.
- Promowanie wśród społeczności lokalnej zdrowego stylu życia.
- Zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki narkotykowej.
- Współpraca lokalnych instytucji w zakresie podejmowania działań na rzecz ograniczania rozmiarów zjawiska narkomanii.

6. PROBLEM NIKOTYNOWY W ŚWIADOMOŚCI DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW Z TERENU GMINY GOŁDAP

A. POSTAWY WOBEC WYROBÓW TYTONIOWYCH:

- 28,57% ankietowanych mieszkańców zadeklarowało, że pali papierosy.
- 9,38% palących mieszkańców robi to w obecności dzieci.
- W grupie wszystkich badanych mieszkańców 58,93% jest zdania, iż palenie bierne szkodzi tak samo jak palenie czynne.
- Sześciu sprzedawców zadeklarowało, że zna przypadki sprzedaży papierosów osobom poniżej 18 roku życia.
- Wszyscy sprzedawcy zaprzeczyli, aby sami sprzedawali papierosy młodym osobom wiedząc, że są one niepełnoletnie.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wyniki badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Gołdap zwracają uwagę na niewielki problem uzależnienia od nikotyny i jednocześnie wskazują na podjęcie między innymi takich działań, jak:

- Realizowanie programów podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych konsekwencji nadużywania papierosów.
- Prowadzenie edukacji społecznej na temat szkodliwości wdychania dymu tytoniowego przez osoby niepalące.
- Wzmacnianie motywacji do rzucenia palenia poprzez organizowanie spotkań z osobami, które poradziły sobie z problemem uzależnień.
- Kontrolowanie punktów sprzedaży wyrobów tytoniowych w zakresie przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

7. PRZEMOC W OPINIACH DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW Z TERENU GMINY GOŁDAP

A. POSTAWY WOBEC ZJAWISKA PRZEMOCY:

- Jak twierdzą prawie wszyscy badani mieszkańcy bicie, szarpanie oraz popychanie, jak również wyzwiska, poniżanie i krzyki oznaczają przemoc w rodzinie.
- 25,00% osobiście doświadczyło przemocy w rodzinie, a osobą stosującą przemoc był najczęściej ojciec.
- 59,82% badanych mieszkańców potwierdza znajomość rodzin, w których stosowana jest przemoc.
- 10,71% dopuszcza stosowanie kar cielesnych wobec dzieci, w sytuacji kiedy inne metody wychowawcze zawodzą.
- 3,57% uważa, iż może karać dziecko w dowolny sposób.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Podsumowując część badań dotyczących zjawiska przemocy, widzimy, że problem ten dotyczy również mieszkańców gminy Gołdap. Opinie respondentów pozyskane w trakcie ankietyzacji wskazują, że zasadne będzie podjęcie działań profilaktycznych, w celu zwiększenia świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie oraz jej przeciwdziałania; w tym m.in.:

- Organizowanie spotkań z mieszkańcami i programów informacyjnych podczas, których udzielane byłyby porady jak radzić sobie z przemocą w rodzinie.

- Ułatwianie dostępności informacji na temat instytucji świadczących pomoc osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.
- Prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach wśród dzieci i młodzieży.
- Przeprowadzenie spotkań z rodzicami uczniów w celu zwiększenia świadomości oraz uwrażliwienia na temat stosowania przemocy wobec dzieci.
- Organizowanie imprez, spotkań integracyjnych dla rodzin, pozwalających na umacnianie więzi rodzinnych.

8. UCZNIOWIE WOBEC PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI

A. POSTAWY UCZNIÓW WOBEC SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH:

- Procent zażywania substancji psychoaktywnych wzrasta dość dynamicznie wraz z wiekiem badanych uczniów.

Poniższa tabela obrazuje procent uczniów poszczególnych klas, którzy odbyli już inicjację alkoholową i nikotynową.

Substancje psychoaktywne	Uczniowie- klasy V i VI	Uczniowie- klasy VII i VIII
spożywanie alkoholu	6,98%	33,33%
palenie papierosów	6,20%	30,36% (w tym osoby palące tradycyjne papierosy i e-papierosy)

Tabela 6. Zażywanie substancji psychoaktywnych przez uczniów

- Spośród osób mających za sobą inicjację alkoholową, 35,71% uczniów klas VII i VIII piło alkohol za namową osób trzecich.
- Wśród okoliczności sprzyjających sięganiu po alkohol, uczniowie najczęściej wskazują okres wakacyjny. Jak deklaruje większość uczniów alkohol spożywała tylko raz w roku.
- Spośród osób mających za sobą inicjację nikotynową, 48,00% uczniów klas VII i VIII zapaliło pierwszego papierosa za namową osób trzecich.
- Większość uczniów palących e-papierosy uważa, że są one mniej szkodliwe niż papierosy tradycyjne.
- Wielu ankietowanych biorących udział w badaniu zadeklarowało, że zna osoby niepełnoletnie mające do czynienia z substancjami psychoaktywnymi.

Poniższa tabela obrazuje procent znajomości osób zażywających substancje psychoaktywne wśród uczniów

Znajomości osób zażywających substancje psychoaktywne	Uczniowie- klasy	
	V i VI	VII i VIII
spożywanie alkoholu	32,56%	70,24%
palenie papierosów	59,69%	76,79%
zażywanie narkotyków	9,30%	17,86%

Tabela 7. Znajomość osób zażywających substancje psychoaktywne

- Wraz z wiekiem wzrasta również możliwość dostępu do zakupu substancji psychoaktywnych

Poniższa tabela obrazuje ocenę dostępności substancji psychoaktywnych przez uczniów

Dostępność substancji psychoaktywnych	Uczniowie- klasy V i	
	VI	VII i VIII
Zakup alkoholu		
- bardzo łatwy	3,88%	13,10%
- raczej łatwy	6,20%	10,71%
Zakup papierosów		
- bardzo łatwy	3,88%	13,69%
- raczej łatwy	9,30%	18,45%
Zakup narkotyków		
- bardzo łatwy		2,38%
- raczej łatwy		2,98%

Tabela 6. Ocena dostępności substancji psychoaktywnych

- Większość ankietowanych nie miało dotąd kontaktu z narkotykami. Do stosowania tego typu substancji psychoaktywnych przyznało się 2,99% uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych.
- Badani uczniowie prezentują dość wysoki poziom wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych stosowania narkotyków, a także sankcji prawnych z tytułu ich posiadania. Niemniej jednak istnieje grupa uczniów, która takiej wiedzy nie posiada.

Poniższa tabela obrazuje poziom wiedzy uczniów poszczególnych klas w zakresie narkotyków.

Zakres wiedzy w zakresie narkotyków	Uczniowie- klasy V i VI	Uczniowie- klasy VII i VIII

Konsekwencje zdrowotne		
- <u>nie znam</u>	<u>31,78%</u>	<u>17,26%</u>
- wiem ogólnie jakie są skutki	49,61%	46,43%
- potrafię dokładnie powiedzieć jaki wpływ mają narkotyki na poszczególne funkcje organizmu	18,60%	36,31%
Konsekwencje prawne		
- <u>nie znam</u>	<u>29,46%</u>	<u>14,88%</u>
- wiem ogólnie jakie są kary	51,94%	56,55%
- potrafię dokładnie powiedzieć jakie sankcje grożą za posiadanie narkotyków	18,60%	28,57%

Tabela 9. Znajomość konsekwencji zdrowotnych oraz sankcji prawnych z tytułu posiadania narkotyków.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Część badań dotycząca postaw uczniów z terenu gminy Gołdap wobec różnego rodzaju substancji psychoaktywnych pozwoliła na ocenę poziomu zagrożeń z nimi związanych.

Analizując szczegółowe dane zauważamy, że wraz z wiekiem wzrasta możliwość dostępu do używek jakimi są papierosy, alkohol czy też narkotyki. Co więcej wielu uczniów ma problem z asertywnością, gdyż jak przyznają, ich pierwszy kontakt z tego typu używkami nastąpił za namową osób trzecich. Należy zatem rozmawiać z uczniami o asertywności i o różnych technikach odmowy w przypadku, gdy ktoś proponuje im jakąś używkę. Ważna jest tu również rola rodzica. Jak się okazało w obydwu grupach wiekowych rodzice cieszą się bardzo wysokim zaufaniem i uczniowie przyznają, że chętnie dzielą się z nimi swoimi problemami.

Należy pamiętać, że młody człowiek, który ma zapewnione poczucie bezpieczeństwa i funkcjonuje w środowisku, w którym czuje się dobrze, jest mniej podatny na kontakt z używkami, chętniej rozmawia o swoich problemach. Istotne jest zatem budowanie pozytywnego klimatu społecznego, który daje młodemu człowiekowi możliwość rozwijania kompetencji społecznych takich jak asertywność, umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji czy poczucia własnej wartości.

Reasumując, w zakresie profilaktyki szkolnej, zasadnym będzie podejmowanie następujących działań:

- Kontynuowanie programów informacyjno- profilaktycznych podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji nadużywania alkoholu palenia papierosów czy używania narkotyków. Wysoki poziom wiedzy w tym zakresie jest bowiem niezbędny do podejmowania odpowiedzialnych i świadomych decyzji dotyczących stosowania tego typu substancji psychoaktywnych.

- Kontynuowanie programów profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków/dopalaczy. Szczególnie ważne jest rozwijanie technik asertywnej odmowy, gdyż uczniowie często korzystają z tego typu używek za namową osób trzecich. Jest to o tyle istotne, że uczniowie deklarują liczne znajomości wśród osób niepełnoletnich palących papierosy, spożywających alkohol czy zażywających narkotyki. Wraz z wiekiem badanych procent tego typu znajomości cały czas niebezpiecznie wzrasta.
- Realizowanie szkoleń i warsztatów dla uczniów z zakresu profilaktyki społecznej.
- Preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz warsztatów dla młodzieży także zajęcia dla rodziców/prawnych opiekunów a także dla kadry pedagogicznej.
- Realizowanie zajęć z zakresu radzenia sobie ze stresem.
- Realizowanie warsztatów dla nauczycieli i wychowawców w zakresie: tworzenia, realizacji, monitoringu i ewaluacji programów profilaktycznych.

9. PROBLEM PRZEMOCY I AGRESJI W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

A. POSTAWY UCZNIÓW WOBEC ZJAWISKA PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ:

- Uczniowie biorący udział w badaniu potwierdzają występowanie przemocy w środowisku szkolnym.
- Obserwowanie zjawisk przemocy w szkole potwierdziło łącznie 76,74% uczniów klas V i VI oraz 79,76% uczniów klas VII i VIII.
- Doświadczyło przemocy 27,91% uczniów klas V i VI oraz 29,76% uczniów klas VII i VIII.
- Zarówno wśród uczniów młodszych jak i starszych najczęściej spotykaną formą przemocy okazały się agresja słowna, a kolejno ośmieszenia i wulgaryzmy i to tych form przemocy najczęściej osobiście doświadczyło najwięcej uczniów.

Poniższa tabela obrazuje występowanie zjawiska przemocy wśród uczniów poszczególnych klas.

Zjawiska przemocy	Uczniowie- klasy V i VI	Uczniowie- klasy VII i VIII
złośliwe smsy, wpisy przez komunikatory	32,56%	39,29%
publikowanie w Internecie obraźliwych informacji	23,26%	24,40%

publikowanie amatorskich filmów video	17,83%	18,45%
poniżanie	41,86%	56,55%
zastraszanie	28,68%	38,10%
ośmieszanie, wulgaryzmy	49,61%	62,50%
szantaż	16,28%	26,79%
pobicie, opluwanie	45,74%	49,40%
wyzywiska, agresja słowna	63,57%	73,21%
grożenie, pokazywanie nieprzyzwoitych gestów	34,11%	35,12%

Tabela 10. Różnica ilościowa zjawisk przemocy wśród uczniów poszczególnych klas.

Wraz z wiekiem badanych wzrasta częstotliwość występowania zjawisk przemocy poza terenem szkoły.

- Uczniowie niezależnie od kategorii wiekowej, najczęściej wskazywali dyrekcję szkoły, wychowawcę czy pedagoga jako osoby do których się zwrócą, jeśli będą ofiarą lub świadkiem przemocy.
- Wielu uczniów nie zna żadnych instytucji świadczących pomoc dla osób dotkniętych przemocą. Wśród uczniów klas V i VI do braku wiedzy w tym zakresie przyznało się 47,29% badanych, a wśród uczniów klas VII i VIII 49,40%.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Jak wynika z diagnozy równie istotnym problemem występującym w środowisku szkolnym jest przemoc.

Szczególnie istotnym wydaje się być walka z ośmieszaniem, agresją słowną czy poniżaniem. *Agresja i przemoc w szkole przejawia się głównie w różnych formach napastliwości czy dokuczliwości jednych uczniów wobec innych (impulsywnym uderzeniu, zwymyślaniu, złośliwym podstawieniu nogi itp.) bądź w używaniu przez jakąś grupę dzieci siły czy pośredniej przemocy wobec słabszych, aby ich zastraszyć, podporządkować, uzyskać od nich pożądane "usługi" i dobra (np. pieniądze, atrakcyjne przedmioty)².*

² <http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PU2061>

Należy zatem kontynuować projekty skupiające się na profilaktyce problemów agresji i przemocy, ukierunkowane na wszystkich uczniów. Planowane działania powinny być dostosowane do skali realnych problemów w różnych grupach wiekowych i obejmować przede wszystkim:

- Kontynuowanie programów profilaktycznych dotyczących zagadnień agresji, ze szczególnym uwzględnieniem agresji słownej, poniżania i ośmieszania. Zwiększanie wiedzy w zakresie sposobów radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych oraz reagowania wobec zachowań agresywnych co pozwoli młodym ludziom na swobodne funkcjonowanie w środowisku rówieśniczym. Niezbędnym jest zwrócenie uwagi na rolę osoby krzywdzącej oraz tego jak bardzo silnie jej działanie może wpłynąć na psychikę ofiary, szczególnie w tak młodym wieku. Posiadanie przez uczniów wiedzy w tym zakresie będzie miało również pozytywny wpływ na kształtowanie zachowań rzutujących na ich samoocenę oraz pewność siebie.
- Ułatwianie dostępności informacji na temat instytucji świadczących pomoc osobom dotkniętym problemem przemocy, gdyż jak wskazują wyniki badania niestety wielu uczniów nie posiada wiedzy w tym zakresie.

10. PROBLEM CYBERPRZEMOCY WŚRÓD UCZNIÓW

A. ZJAWISKO CYBERPRZEMOCY:

- Większość badanych wie czym jest cyberprzemoc. Wiedzę na ten temat potwierdziło 80,62% uczniów klas V i VI oraz 94,05% uczniów klas VII i VIII.
- Ankietowani potwierdzają przypadki, w których osobiście doświadczyli cyberprzemocy, gdyż ktoś zrobił im zdjęcie lub nakręcił film wbrew ich woli. Takie sytuacje zostały potwierdzone przez 33,33% uczniów klas V i VI i 45,83% klas VII i VIII.
- Część uczniów przyznała się do oczerniania lub szantażowania kogoś przy użyciu urządzeń elektronicznych. Takie przypadki potwierdziło 8,53% uczniów klas V i VI oraz 19,05% badanych uczniów klas VII i VIII.
- Wielu ankietowanych deklaruje zawieranie znajomości przez Internet, a wraz z wiekiem częstotliwość takich sytuacji dość dynamicznie wzrasta. Wśród uczniów klas V i VI do tego typu działań przyznaje się 45,74% badanych, a w grupie uczniów klas VII i VIII 65,48%.

B. POSTAWY UCZNIÓW WOBEC ZJAWISKA CYBERPRZEMOCY:

- Zarówno młodszy jak i starsi uczniowie klas VI, VII oraz VIII najczęściej przejmują się występowaniem cyberprzemocy i szukają pomocy.
- Wielu uczniów nie zna ani jednej instytucji udzielającej pomocy w sytuacji zetknięcia się z cyberprzemocą. Do braku wiedzy w tym zakresie przyznało się 56,59% uczniów klas V i VI oraz 84,52% uczniów klas VII i VIII.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Część badań dotycząca zjawiska cyberprzemocy wskazuje, iż jest to problem dotyczący również uczniów szkół z terenu gminy Gołdap. Warto zatem pracować z młodzieżą nad wrażliwością wobec cyberprzemocy oraz poszerzać ich wiedzę na temat tego jak odpowiednio reagować w sytuacji zetknięcia się z tym zjawiskiem. Nauczyciele i rodzice powinni podpowiadać swoim dzieciom, gdzie zgłaszać się, gdy jest się ofiarą lub świadkiem działania cyberprzemocy, gdyż bardzo wielu uczniów deklaruje brak wiedzy w tym temacie.

Należy także zwrócić uwagę, jak wielu uczniów deklaruje zawieranie znajomości przez Internet. Profilaktyka współczesnych zagrożeń dotyczących korzystania z mediów powinna zatem obejmować zagadnienia radzenia sobie z zaskakującymi czy też niebezpiecznymi zachowaniami nieznanych osób spotkanych w sieci. Ponadto istotnym jest uświadamianie na temat zagrożeń czyhających w Internecie, gdyż wraz z wiekiem zmienia się cel wykorzystywania sprzętów elektronicznych i uczniowie

zaczynają coraz częściej przeglądać portale społecznościowe, strony poświęcone rozrywce oraz uczestniczyć w grach wirtualne światy. W związku z tym ważne jest poznawanie zasad racjonalnego korzystania z mediów, ochrony swojej prywatności i danych osobowych.

Reasumując powyższe, w ramach działań profilaktycznych zaleca się:

- Realizowanie programów profilaktycznych dotyczących zagrożeń w sieci. Ułatwianie dostępności informacji na temat niebezpieczeństwa, jakim jest zawieranie nowych znajomości w Internecie.
- Realizowanie projektów profilaktycznych dotyczących zagadnienia przemocy rówieśniczej, z naciskiem na jej nową formę jaką jest cyberprzemoc. Ważnym jest podejmowanie działań ukierunkowanych na poszerzenie wiedzy na temat zagrożeń związanych z cyberprzemocą oraz kształtowanie od najmłodszych lat wrażliwości wobec takiego zjawiska. Posiadanie takiej wiedzy sprawi, że uczniowie nie będą obojętni wobec takiej formy przemocy, a co więcej będą potrafili w odpowiedni sposób na nią zareagować.
- Ułatwianie dostępności informacji na temat organizacji czy serwisów internetowych pomagających w sytuacji zetknięcia się z cyberprzemocą³.

---

³ Raport z badania Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gmina Gołdap 2020

11. ANALIZA SWOT, MOCNYCH ORAZ SŁABYCH STRON, SZANS I ZAGROŻEŃ

Analiza SWOT jest efektywną metodą pozwalającą na identyfikację słabych i silnych stron sfery społecznej gminy Gołdap oraz szans i zagrożeń, jakie przed nią stoją.

Analiza SWOT składa się z czterech grup czynników:

- mocnych stron (z ang. strenghts) -uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony sfery społecznej i które należycie wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi;
- słabych stron (z ang. weaknesses) -uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony sfery społecznej i które nie wyeliminowane stanowiąc będą barierę jej rozwój;
- szans (z ang. opportunities) -uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności miasta, ale przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, mogą sprzyjać rozwojowi sfery społecznej w gminie Gołdap;
- zagrożeń (z ang. threats) -uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności miasta, ale które mogą stanowić zagrożenia dla jej rozwoju.

Analiza SWOT jest użytecznym instrumentem pozwalającym na wielowymiarową ocenę aktualnego stanu sfery społecznej w gminie Gołdap oraz stanowi adekwatny punkt wyjścia do definiowania pożądanego kierunku rozwoju. W ten sposób przedmiotowa analiza ujawnia również obszary wymagające poprawy w funkcjonowaniu gminy, a także wskazuje na niezbędne działania, których podjęcie pomoże osiągnąć ustalone cele.

W analizie SWOT dla gminy Gołdap uwzględniono takie obszary jak:

- 1) pomoc społeczna;
- 2) rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii;
- 3) przemoc w rodzinie.

POMOC SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej • Współpraca podmiotów realizujących zadania wspomagające pracę OPS • Zaangażowanie pracowników OPS w działalność na rzecz problematyki społecznej • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego • Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • Działalność asystenta rodziny • Oferta karty dużej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Bierność klientów pomocy społecznej • Niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców • Niedoskonałe prawo (niedostosowanie do warunków społecznych)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Malejąca ogólna liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS • Zwiększanie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie pomocy społecznej poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach • Prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin • Efektywna praca socjalna 	<ul style="list-style-type: none"> • Powiększanie się dysfunkcji rodzinnych • Zubożenie społeczeństwa • Niewystarczające finansowanie pomocy społecznej • Problem przemocy w rodzinie • Problem alkoholizmu i uzależnień • Niewystarczająca wiedza na temat problemów społecznych w gminie

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Dostęp do stałych środków finansowych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych • Zapewnienie dostępu do pomocy psychospołecznej rodzinom dotkniętym problemami uzależnień • Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych • Prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • Wczesna inicjacja alkoholowa wśród dzieci i młodzieży • Wysoki odsetek znajomości osób w środowisku lokalnym nadużywających alkoholu (dane z Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych wskazują, iż 47,32% ankietowanych mieszkańców zna osoby nadużywające alkoholu) • Niski odsetek osób znających instytucje pomocowe w zakresie uzależnień (dane z Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych wskazują, iż 34,82% badanych potrafiło samodzielnie wskazać przynajmniej jeden podmiot, zajmujący się taką pomocą) • Zwiększająca się liczba wniosków o leczenie odwykowe • Zwiększająca się liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu uzależnień
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach • Wzmoczony monitoring sprzedaży alkoholu i papierosów • Zwiększanie świadomości rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych na temat uzależnień poprzez uczestnictwo w prelekcjach, szkoleniach, spotkaniach profilaktycznych • Zwiększanie świadomości wśród dzieci i młodzieży na temat zagrożeń uzależnieniami poprzez realizację programów, warsztatów profilaktycznych w szkołach 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień • Wzrost liczby osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych

PPRZEMOC W RODZINIE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego • Działalność asystenta rodziny • Wsparcie asystenta rodziny w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny. • Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • Zaangażowanie pracowników OPS w działalność na rzecz problematyki społecznej • Dobra współpraca pomiędzy instytucjami • Specjalistyczne poradnictwo • Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie • Opieka nad osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji materialno-bytowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Bierność klientów pomocy społecznej • Niedoskonałe prawo (niedostosowanie do warunków społecznych) • Zwiększający się problem przemocy w rodzinie • Wysoki odsetek znajomości osób w środowisku lokalnym stosujących przemoc w rodzinie (dane z Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych wskazują, 59,82% z nich zna rodziny, w których stosowana jest przemoc) • Wysoki odsetek osób nie znających instytucji pomocowych w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy (dane z Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych wskazują, iż 48,21% badanych nie potrafiło samodzielnie wskazać przynajmniej jednego podmiotu, zajmującego się taką pomocą)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Kampanie społeczne • Podwyższenie jakości życia • Zwiększanie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie pomocy społecznej poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach • Efektywna praca socjalna • Wzrost świadomości społeczeństwa temat problemu przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych • Brak odpowiednich środków prawnych dla skutecznego rozwiązywania problemów społecznych • Brak poczucia bezpieczeństwa • Powiększanie się dysfunkcji rodzinnych

* Analiza SWOT - Raport z badania Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gmina Gołdap 2020

IV. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

- Urząd Miejski w Gołdapi;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gołdapi;
- Instytucje, organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Instytucje wspierające m.in. OPS, PCPR, Policja, placówki oświatowe, instytucje szkolące, instytucje kultury, świetlice, sąd biegli sądowi.

V. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOŁDAP NA ROK 2021.

Cel I Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>1. Zakup dodatkowych usług w placówce leczenia odwykowego</p>	<p>1) prowadzenie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin w programie terapii pogłębionej (po zakończeniu intensywnej terapii podstawowej);</p> <p>2) treningi terapeutyczne dla osób uzależnionych (ćwiczenia umiejętności zachowań konstruktywnych);</p> <p>3) psychoterapia DDA;</p> <p>4) sesje psychoterapii indywidualnej;</p> <p>5) psychoterapia dla rodzin z problemem uzależnienia lub nadużywania alkoholu;</p>	<p>Placówka leczenia odwykowego</p> <p>Specjalistyczny podmiot leczniczy</p> <p>Praca ciągła</p>	<p>Praca ciągła</p>
<p>2. Doposażenie placówki leczenia odwykowego</p>	<p>1) doposażenie placówki leczenia odwykowego w sprzęt oraz zapewnienie placówce materiałów informacyjno – edukacyjnych;</p> <p>2) doposażenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Gołdapi w sprzęt oraz zapewnienie dla punktu materiałów informacyjno-edukacyjnych,</p> <p>2) dofinansowanie szkoleń pracowników placówki leczenia odwykowego i Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Gołdapi.</p>	<p>Wskazany pracownik Urzędu Miejskiego w Gołdapi,</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)</p> <p>Praca ciągła</p>	<p>Praca ciągła</p>

<p>3. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania gminnych miejsc pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie</p>	<p>1) finansowanie dyżurów certyfikowanego specjalisty w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Gołdapi; 2) zapewnienie porad prawnych w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Gołdapi; 3) zapewnienie pomocy specjalisty psychoterapii uzależnień; 4) prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu po terapii podstawowej oraz wsparcie indywidualne dla osób doświadczających przemocy;</p>	<p>Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (PIK)</p>	<p>Praca ciągła</p>
--	--	---	---------------------

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba osób korzystających z dodatkowych zajęć terapeutycznych w placówce leczenia odwykowego i specjalistycznych podmiotach leczniczych,
- 2) liczba osób korzystających z pomocy udzielanej w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym.

Cel II Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>1. Organizowanie pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym</p>	<p>1) wczesne wykrywanie zagrożeń i zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinach – doskonalenie metod interwencji i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”;</p> <p>2) informowanie o instytucjach, które udzielają pomocy oraz o formach pomocy, które mogą być świadczone członkom tych rodzin;</p> <p>3) udzielanie pomocy w kierowaniu wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie przymusowego leczenia odwykowego;</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS), Wskazany pracownik UM, GKRPA, Placówki lecznictwa odwykowego Komenda Powiatowa Policji (KPP)</p>	<p>Praca ciągła</p>
<p>2. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania gminnych miejsc pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie</p>	<p>1) współpraca z organizacją „Niebieska Linia” (punkt jest członkiem porozumienia „Niebieska Linia”), prenumerata specjalistycznych czasopism;</p> <p>2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne wzmacniające kompetencje rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;</p> <p>3) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie; szkolenie zespołu interdyscyplinarnego;</p> <p>4) organizowanie placówki wsparcia dziennego, pedagogów ulicy</p>	<p>Wskazany pracownik UM, GKRPA, OPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), Placówki oświatowe, NGO</p>	<p>Wg potrzeb</p>

<p>3. Zwiększenie wiedzy i kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym</p>	<p>1) zorganizowanie szkolenia dla różnych grup zawodowych w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i doznających przemocy w rodzinie; 2) udział w szkoleniu lub konferencji z dziedziny uzależnień i przemocy w rodzinie; 3) motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych;</p>	<p>Institucje szkolące Wskazany pracownik UM, GKRPA, OPS, PCPR</p>	<p>Praca ciągła</p>
--	---	---	---------------------

Wskaźniki monitoringu:

- 1) ilość osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy,
- 2) ilość przeszkolonych osób.

Cel III Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>1. Zmiana postaw dorosłych wobec picia alkoholu przez dzieci i młodzież</p>	<p>1) dostarczenie wiedzy w zakresie uzależnień dzieci i młodzieży rodzicom, wychowawcom, opiekunom ;</p> <p>2) udział w kampaniach ogólnopolskich propagujących szkodliwość nadużywania alkoholu, środków psychoaktywnych i innych uzależnień;</p>	<p>Wskazany pracownik UM, Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe (NGO), grupy nieformalne Podmioty lecznicze, Placówki oświatowe, Instytucje kultury Świetlice</p>	<p>Praca ciągła Rok szkolny</p>
<p>2. Zmiana postaw dzieci i młodzieży wobec uzależnień i przemocy – alternatywne formy spędzania wolnego czasu</p>	<p>1) organizacja zajęć rekreacyjno-sportowych dla młodzieży szkolnej jako elementu programów profilaktycznych w szkołach;</p> <p>2) kontynuowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci ze środowisk zagrożonych dysfunkcją (w tym dożywianie i organizacja wypoczynku);</p> <p>3) zapewnienie dzieciom z rodzin zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, wymagających ochrony przed przemocą w rodzinie: półkolonii, obozów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych, profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;</p>	<p>Placówki oświatowe Instytucje kultury Świetlice Trenerzy, instruktorzy</p>	<p>Praca ciągła Rok szkolny Cały rok</p>

		Wskazany pracownik UM, GKRPA, NGO, grupy nieformalne, OPS	
--	--	---	--

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, w tym sportowych;
- 2) liczba dzieci korzystających z w/w form wypoczynku ;
- 3) liczba rodziców/opiekunów korzystających z różnych form dostarczania wiedzy.

Cel IV Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>1. Realizacja zadań określonych w programie i innych ustawach</p>	<p>1) podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wskazanego pracownika UM poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu ;</p> <p>2) wspieranie działań instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych realizujących zadania wynikające z programu i posiadających zapisy statutowe związane z ochroną i promocją zdrowia, profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów alkoholowych, szkolenia i użyczenie pomieszczenia na prowadzenie szkoleń oraz zajęć profilaktycznych;</p> <p>3) udzielenie wsparcia finansowego i organizacyjnego podmiotom na podstawie złożonych wniosków o dofinansowanie;</p> <p>4) wspieranie działań grup samopomocowych (AA i AI -Anon)</p>	<p>NGO, grupy nieformalne</p> <p>Wskazany pracownik UM,</p> <p>GKRPA</p>	<p>Praca ciągła</p>

Cel V Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi	1) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. 2) inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji w sprawach spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych; 3) podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych; 4) zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych – w miarę potrzeb	GKRPA, Wskazany pracownik UM	Wg harmonogramu kontroli Praca ciągła

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba kontroli placówek handlowych i gastronomicznych;
- 2) liczba ujawnionych przypadków łamania prawa;
- 3) liczba przeszkolonych sprzedawców.

Cel VI Poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu.

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>1. Wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego</p>	<p>1) kierowanie na badanie psychiatryczno-psychologiczne osób nadużywających alkoholu; 2) wnoszenie wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego o zobowiązanie do przymusowego leczenia odwykowego; 3) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego – przeprowadzanie rozmów motywujących przez członków Komisji; 4) dostarczanie informacji o rodzinach, w których występują problemy alkoholowe i inne uzależnienia, (na podstawie wywiadów środowiskowych);</p>	<p>Biegli sądowi Sąd Rejonowy GKRPA, OPS, KPP, Inni wnioskodawcy</p>	<p>Praca ciągła</p>

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba badań psychiatryczno-psychologicznych,
- 2) liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie,
- 3) liczba osób korzystających z przymusowego leczenia,
- 4) ilość przeprowadzonych rozmów motywujących.

VI. MAKSYMALNA LICZBA ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZASAD USYTUOWANIA MIEJSC SPRZEDAŻY I PODAWANIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY GOŁDAP.

Szczegóły zawarte są w Uchwale NR LX/391/2018 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Gołdap oraz w Uchwale Nr XIX/167/2020 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 31 stycznia 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Gołdap. Stan na 16.11.2020 r. przedstawia się następująco:

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Ustala się na terenie Gminy Gołdap maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

1) Zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia:

a) Poza miejscem sprzedaży: 50

b) W miejscu sprzedaży: 40

2) Zawierających powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa) do 18% przeznaczonych do spożycia:

a) Poza miejscem sprzedaży: 40

b) W miejscu sprzedaży: 20

3) Zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia:

a) Poza miejscem sprzedaży: 40

b) W miejscu sprzedaży: 15

Zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

1. Miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Gołdap nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 20 metrów (słownie: dwadzieścia metrów) od:

1) szkół, przedszkoli, placówek szkolno-wychowawczych,

2) obiektów kultu religijnego (kościół, kaplice, domy pogrzebowe, cmentarze),

3) wyodrębnionych i zagospodarowanych placów zabaw dla dzieci,

4) obiektów koszarowych i zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych.

2. Odległość określoną w ust. 1 mierzy się ciągiem komunikacyjnym od wejścia/ wyjścia głównego z obiektów opisanych w ust. 1, do wejścia/wyjścia głównego do punktu sprzedaży lub sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Przez „ciąg komunikacyjny” należy rozumieć najkrótszą drogę dojścia ciągiem dróg publicznych, od wejścia lub wyjścia z punktu sprzedaży alkoholu lub podawania napojów alkoholowych do wejścia lub wyjścia z obiektów, o których mowa w ust. 1.

VII. DANE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE GOŁDAP, ZANOTOWANE W 2020 ROKU PRZEZ SŁUŻBY I SPECJALISTYCZNE PLACÓWKI.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gołdapi spotkała się na 12 posiedzeniach plenarnych. GKRPA liczy 3 zespoły:

- zespół ds. leczenia odwykowego,
- zespół ds. kontroli punktów sprzedaży alkoholu,
- zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

1. Interwencje GKRPA w Gołdapi – pomoc dla osób z problemem alkoholowym w 2019 roku

Gmina Gołdap	2019
1. Liczba osób, w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu	32
2. Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	19
3. Liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	23
4. Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	20

Na podstawie: PARPA-G1 – Sprawozdanie z działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Gołdap za rok 2019.

2. Prace GKRPA w Gołdapi – pomoc ofiarom przemocy w 2019 roku

Gmina Gołdap	2019
1. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w ramach grup roboczych, w skład których wchodził członek GKRPA	104
2. Osoby doznające przemocy w rodzinie	104
3. Osoby stosujące przemoc w rodzinie	104
4. Świadkowie przemocy w rodzinie	0

Na podstawie: PARPA-G1 – Sprawozdanie z działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Gołdap za rok 2019.

3. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzonych przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 r.

W roku 2020 GKRPA w Gołdapi nie przeprowadziła kontroli punktach sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscach sprzedaży i punktach sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi na terenie Gminy Gołdap zatrzymała 133 osoby nietrzeźwe w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych, 4 nietrzeźwych osób nieletnich, które zostały odwiezione do domów rodzinnych.

Straż Miejska podjęła 73 interwencje w stosunku do sprawców wykroczeń określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałania alkoholizmowi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi - 632 rodzin korzystało z pomocy materialnej OPS w 2019 r., w tym z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny – 13 rodzin.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie

W ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, funkcjonuje Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Oferta punktu obejmuje:

- konsultacje z zakresu terapii uzależnień, oraz terapii przemocy w rodzinie;
- konsultacje prawne (po wcześniejszym umówieniu się);
- grupę wsparcia dla osób uzależnionych , które odbyły terapię na poziomie podstawowym i utrzymują abstynencję;
- możliwość otrzymania informacji na temat ośrodków leczenia uzależnień.

W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w 2019 r. udzielono:

- 53 osobom z problemem alkoholowym 133 porady,
- 52 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym 97 porad,
- 13 osobom doznającym przemocy w rodzinie 49 porad,
- 1 osobie stosującej przemoc w rodzinie 1 porady.

VIII. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań są środki finansowe znajdujące się w budżecie gminy Gołdap na 2021 rok (Dział 851 Rozdział 85153 i 85154) pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i nie mogą być wykorzystane na inny cel - preliminarz wydatków na 2021 rok.

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w następującej wysokości brutto:

- 60 % minimalnego wynagrodzenia za pracę - Przewodniczącemu Komisji
- 40 % minimalnego wynagrodzenia za pracę – Sekretarzowi Komisji
- 38 % minimalnego wynagrodzenia – członkom Komisji.

Prace Komisji obejmują w szczególności: udział w posiedzeniach plenarnych, które odbywają się przynajmniej raz w miesiącu, oraz udział w posiedzeniach zespołów: (zespołu ds. leczenia odwykowego, zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży alkoholu oraz zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie), których harmonogram prac zależy od realizowanych zadań.

Wypłata wynagrodzenia następuje w trybie miesięcznym na podstawie listy sporządzonej przez Przewodniczącego Komisji według zbiorczych list obecności członków na poszczególnych posiedzeniach plenarnych. Ryczałt wypłacany jest z dołu.

Wysokość ryczałtu ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu za nieusprawiedliwioną nieobecność na posiedzeniach wg następującego wzoru:

$$\text{Wysokość przysługującego ryczałtu} \times \frac{\text{Liczba nieobecności nieusprawiedliwionych}}{\text{łączna liczba posiedzeń w danym miesiącu}}$$

W przypadku, gdy w miesiącu nie odbędzie się co najmniej jedno posiedzenie (z braku quorum lub nie zostanie zwołane) – ryczałt nie przysługuje. Za usprawiedliwioną uważa się nieobecność na posiedzeniu komisji z powodu choroby albo konieczności opieki nad chorym - potwierdzonej zwolnieniem lekarskim lub z innego powodu, jeżeli Przewodniczący Komisji uzna tę nieobecność za usprawiedliwioną.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja służy ocenie skuteczności działań podejmowanych w ramach realizacji programu. Stanowi również podstawę jego modyfikacji. Ewaluacja jest współczesnym wymogiem realizacji każdego programu profilaktyki.

Sposób realizacji:

Prowadzenie badań w zakresie:

- pełnego rozpoznania potrzeb populacji osób mających problemy alkoholowe w celu określenia priorytetu działań;
- monitoringu, dostępności, skuteczności, jakości oraz efektywności ekonomicznej różnych kategorii działań;
- monitoringu potrzeb i skuteczności działań profilaktyczno-terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży oraz monitoringu szkolnych programów profilaktyki.

XI. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja zadań ujętych w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gołdap na rok 2021* koordynowana będzie przez wskazanego pracownika UM.

Sprawozdanie z przebiegu działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gołdapi za rok 2021 przedłożone zostanie Burmistrzowi Gołdapi w terminie do 1 marca następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gołdap za rok 2021 przedłożone zostanie Radzie Miejskiej w Gołdapi do dnia 31 marca następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.